

Wiadomości Gospodarcze

Nr. 5

W Krakowie 12 Maja 1919.

Rocznik IV.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie za podaniem źródła.

W razie nieotrzymania numeru należy reklamować na poczcie. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej

Treść Nr. 5. Zatwierdzenie wyboru prezydium Izby handlowej i przemysłowej. — Polska Izba handlowa dla obszaru b. Cesarstwa rosyjskiego. — Ochrona znaków towarowych wzorów przemysłowych. — W sprawie waluty. — W sprawie stempowania banknotów waluty koronowej. — Dzielnicowy Zjazd kuźnierzy. — Cło na towary przywożone z Czech i Węgier. — Niedomagania w ruchu pocztowym. — **Obrót towarami:** Zgłaszanie zapasów tkanin lnianych i bawełnianych. — Zajęcie szmat i wełny. — Utworzenie Związku gospodarczego dla przemysłu wełnianego, bawełnianego, lnianego, jedwabnego, konopnego i jutowego oraz papierniczego. — Związek gospodarczy przemysłu browarniczego. — Zgłaszanie zapasów kości. — Obrót jajami. — Wolny obrót dziegciem i produktami dziegciowymi. — Zniesienia rekwizytów sprzętów i przedmiotów metalowych. — Wprowadzenie wolnego obrotu pewnymi artykułami. — Wolny obrót skórami spodniami. — Wolny obrót ziarnem owsa. — Wolny obrót drzewem. — Zniesienie sekwestru i ograniczeń przewozu wewnętrznego wyrobów papierniczych. — Obrót gliceryną, wodami glicerynowymi i ługami spodnimi, pozostałymi po wyrobieniu mydła. — Zajęcie łożu. — Zgłaszanie zapasów parafiny. — Obrót tłuszczami odpadkowymi. — Ceny półfabrykatów żelaznych. — Ceny maksymalne sody krystalicznej, amoniakowej i żrącej — Cennik skór gotowych. — **Informacye:** Ministerstwo kolei żelaznych. — Wydział dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spiszu. — Komisya badania cen w Krakowie. — Zniesienie kaucyi za pasy transmisyjne. — Towarzystwo Żegluga Polska w Krakowie. — Zestawienie najniższego i najwyższego kursu papierów wartościowych wedle notowań giełdy krakowskiej za czas od 5. kwietnia do 5. maja 1919. — Zmiany w rejestrze handlowym.

WARUNKI PRENUMERATY.

Wobec znacznego podrożenia cen papieru oraz kosztów druku, zastanawia Izba handlowa i przemysłowa z dniem 1. kwietnia 1919 dotychczasową bezpłatną wysyłkę „Wiadomości Gospodarczych“.

Prenumerata roczna „Wiadomości gospodarczych“ wynosić będzie odtąd dwanaście koron.

Celem wyrównania prenumeraty za pozostałe 3 kwartały roku bieżącego (od 1. kwietnia do 31. grudnia 1919) załącza się przekaz pocztowy na koron dziewięć, względnie marek 4.50.

Institucyje i osoby, które prenumeraty nie uiszczą, będą od dalszej dostawy wyłączone.

Zatwierdzenie wyboru Prezydium Izby handlowej i przemysłowej.

Generalny Delegat Rządu dla Galicji zatwierdził w dniu 25. marca b. r. wybór p. Tadeusza Epstein a na prezydenta, p. Jana Perosia na wiceprezydenta, zaś p. Władysława Zawojskiego na delegata Izby do Prezydium.

Polska Izba handlowa dla południowych obszarów b. Ces. Rosyjskiego.

Na zaproszenie Komisji Organizacyjnej przystąpiła krakowska Izba handlowa i przemysłowa na członka Polskiej Izby handlowej dla południowych obszarów b. Cesarstwa Rosyjskiego.

Przy tej sposobności przesłała Izba organizatorom życzenia powodzenia oraz oświadczyła gotowość wzięcia udziału przez swego delegata w posiedzeniu założycielskiem.

Na pierwsze ogólne zebranie członków nowo założonej Izby handlowej rozesłała krakowska Izba zaproszenia do tej organizacyi kupieckich.

Ochrona znaków towarowych i wzorów przemysłowych.

Dekretem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dn. 4. lutego 1919, L. 138/139 dziennika praw Państwa Polskiego, unormował rząd sprawę ochrony wzorów przemysłowych i znaków towarowych.

Dekret Rządu Polskiego przyjął zgodnie z dawnym ustawodawstwem niemieckim i rosyjskim zasadę centralizacyi, tworząc w Warszawie Urząd patentowy, który przyjmuje zgłoszenia marek ochronnych i wzorów przemysłowych.

Terytoryalny zakres działania nowego Urzędu został w dekrete wyraźnie oznaczony. — Nie zniósł też dekret ten wyraźnie obowiązującego w Galicji dawnego ustawodawstwa austriackiego,

który powierza Izhom handlowym i przemysłowym prowadzenie rejestrów marek ochronnych i wzorów przemysłowych.

Równocześnie stanął dekret w sprzeczności z rozporządzeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu które przejęło Izby handlowe i przemysłowe w dawnej Galicyi i poruciło im dalsze spełnianie wszystkich zadań, ciążących na Izbach wedle ustawodawstwa austriackiego.

Wobec tego dalej, iż Polska Komisya Likwidacyjna względnie później Komisya Rządząca utrzymała moc obowiązującą dawnych ustaw austriackich aż do chwili wyraźnego ich zniesienia, wytworzyła się legislacyjna i administracyjna luka w sprawach ochrony własności przemysłowych w Małopolsce.

Szereg konkretnych postanowień dekretu nie liczy się dalej ze stanem faktycznym i potrzebami gospodarczymi dawnej Galicyi.

I tak ustanowione zostały w wysokim wymiarze opłaty za rejestrację, które muszą być uiszczane w markach polskich mimo, że na terenie polskim posiada korona moc publicznego środka obiegowego. Krajowe kasy skarbowe w Galicyi nie chcą też przyjmować opłat w markach, domagając się uiszczania koron wedle każdorazowego kursu marek.

Dekret o znakach towarowych wykazuje dalej szereg niedokładności i luk, np. odnośnie do kwestyi równoczesnego istnienia obok siebie znaków towarowych, zgłoszonych w różnych dzielnicach państwa, odnośnie do kwestyi utrzymania mocy dawnych znaków towarowych, których okres obowiązywania jeszcze trwa, a dla których dekret żąda ponownego złożenia opłat itp.

Trudności wywołane z nowego stanu ustawodawczego wykazują dobitnie, iż wszelkie tego rodzaju zasadnicze zmiany stanu prawnego wymagają fachowego opracowania całej sprawy w porozumieniu z organizacjami i czynnikami publicznymi, którym dotychczasowe ustawodawstwo powierzyło prowadzenie odnośnego działu administracji gospodarczej.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie jako ustawy urząd rejestracyjny dla dawnej Galicyi zachodniej przedłoży też przez swych delegatów Rządowi centralnemu wniosek, aby zwołano ankietę fachową, któraby przy udziale dawnych urzędów rejestracyjnych uzupełniła postanowienia dekretu i unormowała dokładnie cały stan przejściowy w kwestyi ochrony znaków towarowych i wzorów przemysłowych w Polsce.

W sprawie waluty.

Dnia 14. kwietnia b. r. odbyło się w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie zebranie dyrekto-

rów tutejszych instytucji finansowych, zwołane z inicjatywy prezydium Izby, celem zajęcia stanowiska w sprawie waluty oraz zamierzonego przez Ministerstwo skarbu zaniechania stemplowania banknotów.

Zebranie zagałę prezydent Izby p. Tadeusz Epstein, wskazując na powagę sytuacji, wytworzonej stanowiskiem rządu w sprawie waluty i zarazem podniósł trudne położenie, w jakim znajduje się obecnie galicyjski przemysł i handel skutkiem niemożności przekazywania pieniędzy w obrębie pomiędzy państwami, powstałymi na obszarze dawnej Austrii oraz skutkiem zamknięcia naszych depozytów, znajdujących się w Wiedniu i funduszów w wiedeńskiej Pocztowej Kasie Oszczędności.

Następnie zabrał głos p. prezydent dr. Steczkowski, który w wyczerpującym wywodzie przedstawił konieczność zabezpieczenia interesów finansowych i gospodarczych naszej dzielnicy, wykazując potrzebę utrzymania w mocy ustawy o stemplowaniu banknotów.

Równie ważnem jest ustalenie relacji wymiennej przy wprowadzeniu nowej waluty, która to zamiana winna nastąpić na podstawie równi kruszcowej. W każdym razie należy dążyć do tego, aby w razie ewentualnej redukcji przy zamianie, redukcya ta była równomierną dla wszystkich środków obiegowych, dotknęła więc w tym samym stosunku do korony także marki i ruble.

W końcu wskazał p. prezydent dr. Steczkowski, że olbrzymia ilość banknotów koronowych znajduje się w posiadaniu naszego włościanstwa i że ono jest interesowane w tem, aby nie dopuścić do obniżenia wartości ich przy zmianie waluty, dlatego należałoby sprawę tę w sposób popularny przedstawić, a jest nadzieja, że włościanie przez swych przedstawicieli sejmowych nie pozwolą na pokrzywdzenie ich.

W dyskusji, która się następnie wywiązała zabrał głos pp. dyrektor dr. Marcin Szarski, profesor dr. Michalski, dr. Garfein-Garski, dr. Krzetuski, dr. Gross, dr. Federowicz i dr. Paszkowski. Wszyscy prawie mowcy oświadczyli się za koniecznością przeprowadzenia ustawy o stemplowaniu banknotów.

Następnie na wniosek p. prezydenta dra Steczkowskiego wybrano komitet, który ma się zająć opracowaniem memoriału do rządu wystosować się mającego, a wykazującego konieczność stemplowania koron oraz utrzymania relacji wymiennej, odpowiadającej również kruszcowej. Tenże komitet ma także przygotować wnioski, dotyczące uregulowania stosunku z austriacką Pocztową Kasą Oszczędności oraz przekazywania pieniędzy do Austrii i Czech, wreszcie sprawy zwolnienia depozytów galicyjskich w Wiedniu się znajdujących.

Do komitetu wybrali zebrani pp.: dyrektora Bi-go, prezydenta Epsteina, dra Garfein-Garskiego, dra Grossa, dra Krzetuskiego, prof. dra Michalskiego i dra Szarskiego.

W sprawie stemplowania banknotów waluty koronowej.

W sprawie stemplowania banknotów waluty koronowej wniosła Izba handlowa i przemysłowa łącznie z instytucjami finansowymi m. Krakowa memoriał na ręce Marszałka Sejmu, Prezydenta ministrów, Ministra Skarbu oraz Ministra handlu i przemysłu.

W piśmie tem zaznaczono, że zamiar Rządu zawieszenia ustawy z 26. marca 1919 r. L. 245 „w przedmiocie obowiązkowego stemplowania papierowych znaków pieniężnych“ itd. zniewolił korporacje gospodarcze i zakłady finansowe miasta Krakowa do przedstawienia skutków, jakie zawieszenie to odnośnie do znaków waluty koronowej wywołać musi.

Dawniej wspólny środek obiegowy i płatniczy w całej b. monarchii austriacko-węgierskiej i okupacji Królestwa Polskiego, korona niestemplowana obecnie posiada kurs przymusowy tylko na Węgrzech i w Polsce. Wszystkie inne na gruzach monarchii austriacko-węgierskiej powstałe państwa skontyngentowały obieg wewnętrzny za pomocą stemplowania i nadały swoim koronom za pomocą owego środka technicznego walor odrębnego pieniądza papierowego, opartego o swój obszar gospodarczy i swoją siłę polityczną. Z tych korzyści niestemplowana, dziś Polsce i Węgrom wspólna korona, nie tylko nie korzysta, lecz przeciwnie odczuwa najboleśniej następstwa wywołane przez wydarzenia polityczne, rozgrywające się poza granicami państwa, jak to jaskrawie ilustruje ostatni przewrót w republice węgierskiej.

Stąd gwałtowny spadek kursu korony nieostemplowanej na giełdach zagranicznych, który nie może pozostać bez wpływu na kurs korony na giełdzie warszawskiej. Zupełnie inaczej kształtuje się kurs koron stemplowanych, między którymi szczególnie korona czesko-słowacka znaczne, bo 30—40% ażio wykazuje. Dewaluacja rodzimej, przez bieg dziejów Małopolsce narzuconej waluty, wywołana przez stosunki zgoła nie wspólnego z Polską ani jej dzielnicami nie mającymi, powiększa wielokrotnie wszystkie znane i w dyskusji publicznej zbyt często już powtarzane, ujemne następstwa wielokrotności systemów pieniężnych w Polsce. Grozi ponadto przyływ do Polski kursujących na Ukrainie i w krajach centralnych miliardów koron papierowych, a więc dalszy wzrost inflacji, którą zwalczyć Rząd zamierza

Skontyngentowanie koron austriackich w Polsce krążących przez ostemplowanie, uważać należy za tamę przeciw dalszej inflacji i za pierwszy i konieczny krok do uzdrowienia stosunków walutowych.

W ślad za tem wystosowano do Rządu prośbę, by czem rychlej wziął pod uwagę i czempredziej przeprowadził stemplowanie koron austriackich. (z wyjątkiem znaków dwu- i jednokoronowych).

Dzielnicowy Zjazd kuśnierzy.

Dnia 12 kwietnia b. r. odbył się w sali posiedzeń Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie Zjazd właścicieli pracowni kuśnierskich Galicyi i Śląska Cieszyńskiego, zwołany przez Biuro przemysłów skórnicych łącznie z Izłą handlową i przemysłową w Krakowie.

Zjazd zgromadził poważną ilość członków (102 osoby), przybyłych zarówno z okręgu Izby, jak z Galicyi wschodniej i ze Śląska. Liczba obecnych przewyższyła znacznie ilość uczestników niedawno odbytego w Warszawie Zjazdu kuśnierzy ze wszystkich ziem Polski.

Jako delegaci Izby brali udział w obradach Zjazdu wicepr. Peróś oraz sekretarz dr. Beres. Biuro przemysłów skórnicych zastąpione było przez sekretarza p. Malskiego.

Zebranych uczestników Zjazdu powitał imieniem Izby wicepr. Peróś, dając wyraz uczuciu radości, iż zrozumienie doniosłości celu obrad zgromadziło — mimo wielkich trudności komunikacyjnych — tak znaczną ilość osób interesowanych. Mowca zaznaczył, iż obrady toczyć się będą na podstawie uchwał Zjazdu warszawskiego, dotyczące jednak będą odrębnych interesów tej części ziem polskich. Zebrani są przeświadczeni, iż istnieć winna w Polsce organizacja, łącząca przedstawicieli danej gałęzi przemysłu z wszystkich ziem Polski. Zachodzi jednak żywa potrzeba utworzenia w pierwszym rzędzie potrzebom kuśnierzy naszej dzielnicy, byłaby równocześnie członem organizacji wspólnej i razem z nią dążyła do podniesienia tego działu przemysłu. Zyczeniem najlepszych wyników pracy zakończył wicepr. Peróś przemowę powitalną, proponując uczestnikom Zjazdu wybranie w skład kierownictwa Zjazdu następujących osobistości: prezes p. Trąbka, zastępcy prezesa pp. Bielewicz, Wroński i Moor. Do prezydium wybrano dalej p. Pawlikowski i Łyszkę, sekretarzami wybrani zostali pp. Briefeli Wroński Bolesław (Lwów).

Jako jeden z najstarszych uczestników zgromadzenia powitał zebranych p. Trąbka, poczem zabrał głos sekretarz dr. Beres, zaznaczając, iż zebrani schodzą się po raz pierwszy w zmienionych

warunkach, w wolnym, własnym państwie; mając możność przedłożenia własnemu rządowi swoich postulatów. Przemysł kuśnierski i futrzany należy do tych gałęzi rodzimego przemysłu, które cieszą się specjalnem zainteresowaniem rządu. Minister handlu dr. Hącia oświadczył już kilkakrotnie, jak wielkie przywiązuje nadzieje do rozszerzenia i udoskonalenia tego nader dla Polski ważnego działu pracy. Wyjątkowo korzystne położenie naszego kraju pod względem geograficznym, w sąsiedztwie wschodu, bogate w surowiec, oraz zachodu, posiadającego rozwinięty handel, przeróbkę i konfekcyonowanie futer, uprawnia nas do pokładania istotnie wielkich nadziei w rozwój polskiego kuśnierstwa w przyszłości.

Te motywy skłoniły rząd do zwołania I. ogólnopolskiego Zjazdu właścicieli pracowni kuśnierskich w Warszawie. Była to pierwsza próba zorganizowania przemysłu kuśnierskiego na ziemiach Polski. By dojsć do tego upragnionego celu, trzeba jednak w pierw utworzyć podstawy organizacji dzielnicowych, które byłyby członami całości wspólnej w państwie polskiem.

Zjazd krakowski postawił przeto jako pierwszy punkt porządku obrad przeprowadzenie organizacji kuśnierzy w Galicyi i na Śląsku Cieszyńskim. Prace nad tym projektem toczyły się od kilku tygodni zarówno w Biurze przemysłów skórnicych, jak też w Izbie handlowej i przemysłowej i mowca może zapewnić uczestników, że wszelkie kwestye, związane z powyższą sprawą zostały jak najdokładniej przedyskutowane. Mowca wyjaśnia następnie powody, które skłoniły członków obrad do utworzenia Zrzeszenia wszystkich kuśnierzy galicyjskich i śląskich. Kraj nasz jest bowiem zmuszony zakupywać znaczną część potrzebnych surowców futrzanych zagranicą. W czasach zaś wojennych, a także obecnie w okresie powojennym, nie może państwo zezwolić poszczególnym jednostkom na dokonywanie zakupów samodzielnie zagranicą. Idzie bowiem o to, by te stosunkowo nieliczne zapasy walut zagranicznych, które państwo rozporządza, zostały w sposób gospodarczo najkorzystniejszy i najekonomiczniejszy rozdzielone sprawiedliwie między wszystkich zakupujących zagranicą. Kwestyę unormowania rozdziału waluty zagranicznej będzie mógł rząd tylko wtedy pomyślnie rozwiązać, gdy żądania pewnej gałęzi przemysłu będą mu zbiorowo przedkładane. Należało przeto utworzyć Zrzeszenie, które z pośród swoich członków wybrałoby osoby fachowe i godne zaufania, mające za zadanie zająć się przy pomocy rządu skupem towarów zagranicą i sprawiedliwym rozdziałem tychże między członków Zrzeszenia.

Gdyby wszyscy członkowie obecnego Zjazdu przystąpili na członków, utworzyłaby się organizacya

silna pod względem finansowym i obejmująca istotnie ogół galicyjskich i śląskich kuśnierzy. Mowca zwraca się z apelem także do przedstawicieli działu przeróbki skór baranich, by jak najliczniej przystąpili na członków Zrzeszenia, gdyż dział ten reprezentuje najważniejszą część rodzimego przemysłu kuśnierskiego.

Następnie przechodzi mowca do przedstawienia zebranym w głównych zarysach statutu nowej organizacji, która powołana będzie do życia pod nazwą „Krajowego Zrzeszenia kuśnierzy, stow. zar. z ogr. por.“ w Krakowie.

Po ukonstytuowaniu się Zrzeszenia będzie najważniejszym zadaniem uzyskanie od Rządu paszportów dla delegatów, udających się po zakupno towarów zagranicę, następnie uzyskanie potrzebnej waluty oraz zezwolenia na przywóz do kraju takich ilości futer, któreby wystarczyły na zatrudnienie wszystkich sił roboczych.

W końcu podał dr. Beres do wiadomości zebranych, iż jednym z pierwszych celów Zrzeszenia będzie udział w organizacji targów na futra w Polsce. Obok Warszawy jako centrum obrotów, nadałyby się Kraków znakomicie na sprzedaż produktów krajowych oraz na rozdział importowanych towarów zagranicznych.

Zapewnieniem pomocy kredytowej i organizacyjnej dla nowopowstającej organizacji, zakończył sekretarz dr. Beres swą przemowę.

Następnie zabrał głos delegat Biura przemysłów skórnicych, sekretarz p. Małski, zaznaczając potrzebę założenia w kraju garbarni i farbiarni futer, istniejących dotychczas tylko zagranicą. P. Małski zachęcał przedstawicieli kozuszników, by wstępowali do Zrzeszenia, gdyż ten dział z powodu wielkiego zapotrzebowania kozuchów zarówno dla armii, jak też dla funkcyonaryuszy rządowych może obecnie się rozwinąć.

Do Zrzeszenia winni przystąpić również białokólnicy.

Następnie przemówił przedstawiciel cechu kuśnierzy w Krakowie p. Moor, zaznając, że zebranych z powodami, które skłoniły przełożenie kuśnierzy do założenia wspólnej organizacji. Z powodu bowiem zupełnego braku zapasów, stanęły pracowni kuśnierskie przed grozą zamknięcia i pozabawienia przez to blisko 500 robotników źródła zarobku. Wszyscy kuśnierze są wprawdzie za wolnym handlem, obecnie jednak gdy stoją liczne przeszkody na drodze, należałoby obrać właśnie formę wspólnej organizacji, która jedynie potrafi zapewnić kuśnierstwu krajowemu dostarczenie potrzebnych ilości futer. Zrzeszenie uważać będzie za swój obowiązek, by towar nabywać z pierwszej ręki, t. j. na targach w Londynie, Paryżu, Lyonie itd. Nadto zajmie się Zrzeszenie zakupem towarów krajowych jak lisy, kuny, króliki, zające, których nad-

wyżkę po pokryciu zapotrzebowania krajowego, będzie można eksportować w drodze wymiany. Ważnym zadaniem będzie dalej konfekcyonowanie nabytych futer. Dotychczas zalewał nas Wiedeń swymi wyrobami. Winniśmy przeto dążyć obecnie do tego, by import zamienić na eksport. Możemy również podjąć próbę wywozu naszych serdaków, które według wszelkiego prawdopodobieństwa znajdują chętnych nabywców zagranicą.

W dalszym ciągu odczytał referent memoriał, który ma być wniesiony do Ministerstwa Handlu i Przemysłu, a przedstawia w związku z uchwałami zjazdu warszawskiego odmienne postulaty kuśnierzy galicyjskich.

Nad treścią memoriału otwarto dyskusję, w której zabierali głos pp. Wajcenblum z Warszawy, podnoszący potrzebę rozwoju rodzimego farbiarstwa futer, które dotychczas stanowi pilnie strzeżoną tajemnicę przemysłowców zagranicznych, dalej pp. Steindl i Tigner, który postawił wniosek, by w statucie Zrzeszenia było wyraźnie zaznaczone, iż członkami mogą być również białoskórnicy.

Najważniejsze postulaty wyszczególnione w memoriale zostały jednogłośnie przyjęte. Należą do nich: Wydanie zakazu wywozu futer krajowych; udzielenie pozwolenia na przywóz futer do kraju w ilościach dokładnie Ministerstwu podanych; uzyskanie w Ameryce, Francji, Szwajcaryi, Danii, Niemczech, Holandyi, Belgii itd. licencji na wywóz tychże futer; wydanie paszportów i wiz dla osób wydelegowanych celem zakupna; zapewnienie środków transportowych; udzielenie kredytu przez rząd na pokrycie 1/2 części wydatków; wydanie zakazu przywozu futer luksusowych (sobole, szenszyle, lisy czarne i niebieskie, naturalne foki), przywóz surowców bez cła; oclenie futer garbowanych i farbowanych w skórach i błamach; ustanowienie wysokich ceł na importowane modele futer konfekcyonowanych; wydanie zakazu przywozu futer w skórach, błamach i konfekcyonowanego towaru osobom prywatnym powracającym z zagranicy; udzielenie zezwolenia przywozu bez cła futer garbowanych i farbowanych, w skórach i błamach, a to aż do czasu otwarcia jarmarku w Warszawie; powołanie do życia przy Ministerstwie Handlu komisji fachowej, do której weszłoby 4 członków Zrzeszenia, w tem dwóch kożuszników w końcu wyznaczenie wspólnej komisji farbiarzy i garbarzy, celem otwarcia w kraju garbarni i farbiarni futer oraz przyspieszenia prac około wykonania budowli garbarni i farbiarni p. Rejowskiego w Starym Sączu.

W dalszym ciągu obrad zabrał głos p. Wajcenblum, który zaznaczył, iż dzięki pomocy p. Wrońskiego założył w Krakowie filię swojej farbiarni, prowadzonej od szeregu lat w Warszawie.

Następnie wybrano delegację, mającą udać się

do Ministerstwa Handlu w Warszawie, celem wręczenia p. Ministrowi memoriału kuśnierzy galicyjskich. W skład delegacji weszli: reprezentant Izby sekretarz dr. Beres, reprezentant Biura przemysłów skórnicych sekr. Malski oraz pp. Moor i Wroński.

Na propozycję p. Wrońskiego ze Lwowa postanowiono przedłużyć na okres dni 14 termin wpisywania się na członków Zrzeszenia, a to celem umożliwienia kuśnierzom ze wschodniej Galicji wstąpienia do wspólnej organizacyi. Na ten okres przejściowy wybrano komitet, mający się zająć wszelkimi pracami przygotowawczymi, w skład którego weszli pp.: Trąbka, Wroński, Moor, Poser, Kłosiński, Tigner, i Fakler.

Zebrani uchwalili termin pierwszego Walnego Zgromadzenia na dzień 24. kwietnia b. r. i wyrazili podziękowanie delegatowi Izby drowi Beresowi, dalej Cechowi kuśnierzy i Biuru przemysłów skórnicych za żmudną, a tak owocną pracę nad przygotowaniem ogólnych zarysów Zrzeszenia.

Życzeniem jak najskuteczniejszej pracy zakończył obrady Zjazdu sekr. dr. Beres.

W wykonaniu uchwał Zjazdu udała się do Warszawy delegacja złożona z sekretarza dr. Beresa, sekretarza p. Malskiego, oraz pp. Moora i Wrońskiego, która przedłożyła Ministrowi handlu p. dr. Hąci postulaty kuśnierzy galicyjskich. P. Minister wysłuchał postulaty te bardzo życzliwie i obiecał poprzeć cele Zrzeszenia, o które się dokładnie informował. Celem umożliwienia wspólnego zakupu futer zagranicą przyznał p. Minister Zrzeszeniu walut obcych w wysokości 20,000.000 marek, które delegaci Zrzeszenia będą mogli zużyć na zakupno materiałów kuśnierskich w Anglii, Francji, Holandyi, Szwajcaryi i na innych targach entente'y, gdzie w przyszłości polscy kuśnierze zaopatrywać się będą w towary.

Konstytuujące zebranie Zrzeszenia odbyło się w dn. 24. kwietnia b. r. w sali posiedzeń Izby. Po dwudniowych obradach uchwalono statut, wypracowany przez subkomitet wedle referatu sekr. dr. Beresa. Do dyrekcji Zrzeszenia wybrano pp. Wrońskiego Bolesława, Moora Romana i Steindla Ignacego. Do Rady Nadzorczej należą pp. Sznajdrowicz Jachimski, Bielewicz, Rejowski, Steindl; Fr. Lubelski, Rybarski, Moor Edward, Ochotnicki, Wroński Stanisław i Marcinkiewicz. Do Komisji zakupu należą oprócz dwóch dyrektorów pp. Trąbka, Stępkowicz, Kłosiński, Peisner, Szymczyk oraz Bernfeld.

Zrzeszenie rozpoczęło natychmiast działalność opracowaniem regulaminu zakupów i przygotowaniami do wyjazdu zagranicę.

Dalsze zgłoszenia członków przyjmuje Dyrekcja w Krakowie, Plac Szczepański 1. 2.

Cło na towary przywożone z Czech i Węgier.

Reskryptem telegraficznym z 12. kwietnia b. r. zarządziło Ministerstwo skarbu, że towary przywożone do Polski przez granicę czeską i węgierską podlegają ocloniu wedle austriackiej autonomicznej (stopa ogólna) taryfy cłowej z dnia 13. lutego 1906 (Dz. rozp. Nr. 88) z 200% dodatkiem we wypadkach zapłaty cła banknotami.

W sprawie tej zwróciła się Izba do władz centralnych z obszernym memoryałem.

Zdaniem Izby zarządzenie ministra skarbu jest przede wszystkim w opublikowanej formie nie kompletne i niejasne. Nie jest nikomu autentycznie wiadomo, czy tak samo nadmiernie wysokie stawki celne obowiązują także tranzytujące przez Czechy lub Węgry towarów z Niemieckiej Austrii.

Nie zostało dalej opublikowane, czy importy wchodzące bezpośrednio do dawnej Kongresówki, a więc omijające dawne galicyjskie urzędy cłowe, n. p. w ruchu importowym z państwa niemieckiego, również pobierają cło wedle autonomicznej austriackiej taryfy cłowej.

Nie wiadomo dalej, czy przesyłki, nadchodzące z państw ententy mają być odprawione wedle nowych, obecnie przez Ministerstwo zarządzonych norm. Trudno sobie też przedstawić, aby importy ze sprzymierzonej z nami koalicji, zawierające w przeważnej mierze materialną pomoc odnośnych państw, miały opłacać wysoką taryfę autonomiczną. Zarządzenie takie musiałoby z natury rzeczy wywołać retorsję Francji, Anglii, Ameryki, Szwajcaryi itd. Nie wiemy także, czy importy z dawnej Austrii na Śląsk, obecnie polski (Cieszyński) także cła opłacają.

Merytorycznie przedstawia się wprowadzenie autonomicznej taryfy cłowej z 200%-owym dodatkiem jako nadzwyczajne obciążenie konsumpcji całego kraju względnie całego państwa, gdyż Polska stanowi obecnie jednolity obszar cłowy.

Autonomiczna taryfa cłowa ułożona została przed 13 laty dla wielkiego obszaru gospodarczego monarchii austriacko-węgierskiej w okresie najwyższego rozkwitu ochronnej polityki celnej.

W sytuacji obecnej i unieruchomienia przemysłu przez zamknięcie dowozu surowców w zupełności pozbawieni towarów i skazani na pokrycie wszystkich niemal potrzeb naszych w przywozie z poza granic

państwa, wywołać musi rozporządzenie ministra skarbu jedynie ogólne podwyższenie kosztów niezbędnych artykułów zapotrzebowania.

Poza tem zauważyć należy, iż ustawodawstwo cłowe dawnej Austrii przyznawało szereg wyjątków od opłaty cłowej dla artykułów spożywczych i przedmiotów niezbędnego zapotrzebowania. Obecnie zaś byłoby pożądanem, by Rząd Polski uwolnił również te artykuły od opłaty celnej.

Zdaniem Izby cała kwestya celna wymaga natychmiastowego uregulowania drogą konferencyi interesowanych czynników, zwłaszcza zaś władz skarbowych, które nie otrzymują szczegółowych wskazówek od rządu i skazane są na samodzielne regulowanie najdonioślejszych kwestyi importów.

W związku z powyższą sprawą zawiadomiło Ministerstwo skarbu telegraficznie tut. władze, iż wedle stopy taryfy autonomicznej cłi należy wszystkie towary bez względu na proveniencyę. Oclone mają być również towary nadeszłe przed 12. kwietnia b. r. a nie wydane odbiorcom, bez względu na czas zalegania.

Niedomagania w ruchu pocztowym.

W sprawie niedomagań w komunikacji pocztowej zwróciła się Izba do Ministerstwa poczt i telegrafów z przedstawieniem stosunków panujących w tut. okręgu, gdzie przewóz i doręczanie poczty odbywa się w sposób nadzwyczaj powolny i niepewny tak, iż np. listy idące z Krakowa do Białej potrzebują na przebycie tej przestrzeni 4 dni. W Krakowie w miejscu doręcza się listy dopiero na trzeci dzień. Telegramy idą znowu zwykłą drogą kolejową.

W dalszym ciągu wskazała Izba na wadliwe funkcjonowanie telefonów w Krakowie, jakoteż na brak dostatecznej ilości personelu pomocniczego, tudzież środków do naprawy połączeń. Telefony zamiejscowe, zwłaszcza do Warszawy, nieustannie się psują, a zarząd miejscowy w Warszawie wykazuje również liczne braki.

Znacznem utrudnieniem dla szerokich kół kupalectwa jest ograniczenie przesyłek wartościowych do 1.000 K., które nadal utrzymane jest w mocy.

W ruchu z zagranicą stosunki są jeszcze o wiele gorsze.

Centralny Zarząd poczt nie zdołał dotąd zapewnić naszej korespondencyi regularnego przewozu do Wiednia i na zachód. Są okresy, w których listy z Wiednia nadchodzą na czwarty dzień, w innych trwa bieg poczty 3 i 4 tygodnie.

Druków, gazet i czasopism nie doręcza się zupełnie, albo raz na kilka tygodni.

Gorzej jeszcze ma się sprawa komunikacji pocztowej między Polską a dalszą zagranicą. Listy, nadawane do Francji, Anglii, Szwajcaryi itd. za legają w urzędach, w kierunku odwrotnym również nie dochodzi korespondencya.

Dla okręgu Izby jest bodaj najprzykrzejszą przerwą w komunikacji pocztowej z Górnym Śląskiem. Całe obroty węglem, wyrobami przemysłowymi, maszynami itd. w ogólności cały ożywiony dawniej ruch gospodarczy, cierpi nadzwyczajnie pod niemożnością wysyłki i odbioru poczty.

Firmy, utrzymujące w tym kierunku stosunki, zmuszone są do wysyłania kuryerów, co oczywiście pociąga za sobą bardzo znaczne koszty.

Izba handlowa i przemysłowa zwróciła się przeto do Ministerstwa z wnioskiem na podjęcie ruchu pocztowego w tym kierunku.

Obrót towarami.

Zgłaszanie zapasów tkanin lnianych i bawełnianych.

Po myśli rozporządzenia Ministerstwa przemysłu i handlu należy zgłaszać wszelkie tkaniny lniane i bawełniane, surowe, bielone i kolorowe, nadające się na bieliznę dla żołnierzy oraz uszytą z tych materiałów bieliznę pościelową i męską, bez względu na to gdzie się znajduje, (w składach, magazynach, sklepach, mieszkanich).

Od zgłaszania zwalnia się bieliznę gotową, przeznaczoną do osobistego użytku.

W sklepach detalicznych dozwoloną jest bez specjalnego pozwolenia sprzedaż poszczególnym osobom nie więcej nad trzy komplety bielizny lub tkaniny w ilości 10 metrów z tem, aby całkowita ilość sprzedanego w sklepie towaru nie przekraczała 20% zameldowanej ilości.

W składach hurtownych dozwolona jest również sprzedaż w mniejszych partiach, wynoszących do 20% zameldowanej ilości, lecz każdorazowo za zezwoleniem Wydziału Surowców Wojennych Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Właściciele, posiadacze oraz wszelkie osoby, którym powierzono przechowanie lub dozór nad wymienionemi wyżej tkaninami i towarami, obowiązani są podać następujące dane:

a) imię, nazwisko i adres, deklarującego ze wskazaniem właściciela oraz miejsca przechowania zapasów;

b) ilość zgłoszonych przedmiotów z dokładnem podaniem nazwy i gatunku.

Osoby obowiązane do złożenia deklaracji, które we wskazanym terminie tego nie uczynią, albo też zgłoszą dane nie zgadzające się z rzeczywistością jako też osoby sprzedające lub kupujące bez zezwolenia odnośnych władz, podlegają ustanowio-

nej karze grzywny i aresztu, przedmioty zaś zameldowane ulegają konfiskacie.

Wszelkie umowy kupna i sprzedaży zawarte przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, unieważnia się.

Rozporządzenie niniejsze ma moc obowiązującą na terenie całego Państwa Polskiego.

Zgłoszenia przyjmują:

1) Wydział surowców wojennych, Warszawa, ul. Bielańska 10.

Z byłej gubernii Warszawskiej,

„ „ Płockiej

„ „ Łomżyńskiej,

„ „ Suwalskiej,

„ „ Siedleckiej,

2) Wydział surowców wojennych okręg łódzki, Łódź, Cegielniana 18.

Z byłej gubernii Kaliskiej z wyjątkiem pow. kaliskiego oraz

z powiatu Łódzkiego,

„ „ Brzezińskiego i Kolskiego,

„ „ Łaskiego,

„ „ Rawskiego,

„ „ Piotrkowskiego,

3) Przedstawicielstwo Wydziału surowców wojennych w Lublinie.

Z byłej gubernii Lubelskiej,

„ „ Radomskiej.

4) Przedstawicielstwo Wydziału surowców wojennych we Wrocławku,

Z powiatu Wrocławskiego,

„ „ Kutnowskiego;

„ „ Lipnowskiego,

„ „ Płockiego,

„ „ Kolskiego,

„ „ Nieszawskiego,

„ „ Gostyńskiego,

„ „ Rypińskiego;

5) Przedstawicielstwo Wydziału surowców w Będzinie:

Z powiatu Będzińskiego,

„ „ Częstochowskiego,

„ „ Radomskiego;

6) Przedstawicielstwo Wydziału surowców w Kielcach;

Z byłej gubernii Kieleckiej.

Co do Galicyi i pozostałych ziem polskich nastąpi osobne zawiadomienie.

Zajęcie szmat i wełny.

Rozporządzeniem Ministerstwa przemysłu i handlu zarządzono przymus zgłaszania wszelkich zapasów wełny owczej potnej, mytejskiej, strzyżonej lub

znajdującej się na owcach oraz wełny garbarskiej, nadto szmat i odpadków włóknistych, znajdujących się u zbieraczy, handlarzy i fabrykantów.

Od zgłoszenia wolne są ilości nie przewyższające 10 kg. każdego z tych artykułów.

W zgłoszeniu podać należy:

a) imię, nazwisko i adres deklarującego ze wskazaniem właściciela oraz miejsca przechowania zapasów;

b) ilość powyżej wymienionych przedmiotów z dokładnym podaniem nazwy, gatunku i stanu surowca.

Niezależnie od tego winni właściciele i posiadacze owiec zgłosić ilości tychże z podziałem na matki, szkopy, jagnięta i roczniaki.

Sprzedaż, kupno, przywóz i użycie wełny, szmat i odpadków wyżej wymienionych dozwoloną jest jedynie za zezwoleniem Wydziału surowców wojennych Ministerstwa przemysłu i handlu.

Adresy Wydziałów przyjmujących zgłoszenia podane są w komunikacie o zgłaszaniu zapasów tkanin lnianych i bawełnianych.

Utworzenie Związku gospodarczego dla przemysłu wełnianego, bawełnianego, lnianego, jedwabnego, konopnego i jutowego oraz papierniczego.

Rozporządzeniem Wydziału przemysłowego Komisji Rządzącej z dnia 7. marca b. r. utworzono Związek gospodarczy dla przemysłu wełnianego, bawełnianego, lnianego, jedwabnego, konopnego, jutowego oraz papierowego.

Członkami Związku są:

Wszystkie przedsiębiorstwa a) przerabiające wełnę, czesankę, odpadki wełny, gałgany wełniane, sztuczną wełnę lub wyrabianą z tych towarów przędzę; b) zajmujące się wyrabianiem „effilochés“, bawełny sztucznej, waty bawełnianej, włókien z bawełny i odpadków bawełnianych (także włókien vigogne) sporządzonych z nici, wyrabianiem lub ulepszaniem towarów bawełnianych wszelkiego rodzaju, towarów tkackich, dzianych, pończoszkowych i taśm, sznurków do obszywania, firanek, koronek itd.

c) zajmujące się wyrabianiem przędz płóciennych (przędz lnianych z kłaków lub odpadków);

d) zajmujące się wyrabianiem i przerabianiem jedwabiu, jedwabiu fioletowego, jedwabiu sztucznego;

e) zajmujące się wyrabianiem i przerabianiem przędz konopnych i jutowych, jakoteż przędzą zastępczą;

f) zajmujące się wyrabianiem papieru, surowej papy i surowej miazgi ze szmat.

Zadaniem Związku gospodarczego jest:

a) prowadzenie dokładnego przeglądu stosunków pracy i urządzeń ruchu wchodzących w rachun-

bę przedsiębiorstw, tudzież ilości zajętych w nich robotników i urzędników.

b) ustanawianie klucza rozdziału materiałów surowych, półfabrykatów i technicznych materiałów pomocniczych, na zasadzie których następować będzie rozdział surowców, półfabrykatów oraz technicznych materiałów pomocniczych między poszczególne przedsiębiorstwa produkcyjne.

c) stawianie wniosków co do ustanawiania cen maksymalnych na surowce i półfabrykaty.

d) regulowanie sprzedaży oraz cen wykończonych tkanin.

e) współdziałanie przy regulowaniu państwem przemysłu wełnianego, bawełnianego, lnianego, jedwabnego, konopnego i jutowego oraz papierniczego na żądanie odnośnych władz.

Organami Związku są:

1. Kierownictwo Związku,
2. Zgromadzenie Związku.

Posiedzenia Kierownictwa Związku odbywać się będą w Bielsku.

Walne Zgromadzenie Związku składa się z reprezentantów przedsiębiorstw wchodzących w skład Związku.

Każde przedsiębiorstwo będące członkiem Związku deleguje na walne zgromadzenie jednego reprezentanta. Każde przedsiębiorstwo mające do 50 robotników ma jeden głos, za każdym dalszych 50 robotników przypada głos dodatkowy z tem, że najwyższą liczbą jest 5 głosów.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, który wykonują dwaj komisarze rządowi, z tych jeden mianowany przez Wydział przemysłu, rękodziel i handlu Komisji Rządzącej, zaś drugi przez Wydział górniczo-przemysłowo-handlowy przy Radzie Narodowej w Cieszynie.

Związkowi przysługuje prawo nadzoru i kontroli nad Stowarzyszeniami dla obrotu materiałami i towarami tekstylnymi, Spółka z ogr. odp. w Bielsku.

Związek gospodarczy przemysłu browarniczego.

W celu przeprowadzenia równomiernego zaopatrywania browarów, położonych na terytorium podległym Komisji Rządzącej materiałami surowymi i artykułami zapotrzebowania, utworzono w Krakowie Związek gospodarczy przemysłu browarniczego.

Do zakresu działania Związku należy:

a) wyłączne reprezentowanie wobec władz browarów, leżących na terytorium podległym K. Rz. jakoteż wszelkie pośredniczenie pomiędzy władzami a browarami.

b) przeprowadzenie likwidacji stosunku browarów galicyjskich do byłej austriackiej Centrali browarów w Wiedniu.

c) rozdział pomiędzy wszystkie przedsiębiorstwa

browarnicze surowca i wszelkich materiałów browarniczych, w szczególności tych ilości jęczmienia i słodu, oraz innych artykułów potrzebnych do produkcji piwa, jakie rząd dla przemysłu browarniczego, znajdującego się na terytorium K. Rz. przydzieli, lub które Związek nabędzie za granicą.

d) normowanie przeróbki surowców na piwo, a to zarówno pod względem ilościowym, jak i pod względem stopniowości.

e) regulowanie stosunku zbytu piwa na potrzeby krajowe lub wojskowości, wywozu poza granicę terytorjów podległych K. Rz. jakoteż przywozu piwa zagranicznego.

f) normowanie cen piwa i jego produktów ubocznych względnie odpadków.

g) ustanawianie sposobu pokrywania preliminowanych wydatków Związku.

h) wykonywanie wszelkich czynności nadzorczych itp. odnośnie do przemysłu browarniczego na terytorium podległym K. Rz., które zostaną poruczone Związkowi przez władzę.

i) ścisłą kontrolę nad wykonywaniem przepisów niniejszego rozporządzenia i karanie przekroczeń zarządzeń kierownictwa Związku.

Organami Związku są: 1. Walne Zgromadzenie członków, 2. Kierownictwo i jego biuro.

Zakres działania Walnego Zgromadzenia jest następujący:

Kierownictwo ma wysłuchać walne zgromadzenie przed wydaniem wszelkich rozstrzygnięć zasadniczej natury.

Uchwały jego są dla Kierownictwa wiążące.

Do zakresu działania walnego zgromadzenia w szczególności należy:

1) powzięcie uchwały co do nabycia (zakupna) materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania.

2) ustalenie zasad ewentualnego wyrównania cen materiałów browarniczych i artykułów zapotrzebowania przypadających w poszczególnych kampaniach do rozdziału, jeżeli ich rozdział dla wszystkich browarów według ustanowionego klucza rozdziału i po jednakowej cenie jest niemożliwy do osiągnięcia.

3) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału wydatków Związku.

4) ustanowienie komisji fachowych dla przygotowania poszczególnych kwestyi,

5) powzięcie zasadniczych uchwał dotyczących normowania przeróbki surowców na piwo, regulowania stosunku zbytu piwa na potrzeby krajowe lub wojskowości, wywozu poza granicę terytorjów podległych K. Rz. jakoteż przywozu piwa zagranicznego oraz ustanowienie sposobu pokrywania preliminowanych wydatków Związku.

6) wybór członków Kierownictwa Związku oraz powołanie dyrektora biur Kierownictwa Związku;

7) badanie i zatwierdzenie przedłożonego przez Kierownictwo Związku zamknięć rachunkowych.

Walne zgromadzenie członków wybiera Kierownictwo Związku, którego wybór musi uzyskać zatwierdzenie Wydziału rękodziel, przemysłu i handlu K. Rz. Przedsiębiorstwa browarnicze reprezentowane na walnym zgromadzeniu, których klucz przydziału nie przekracza 100.000 hl. wybierają dwóch członków i dwóch zastępców członków Kierownictwa, te których klucz przydziału przekracza 100.000 hl. nie przekracza jednak 500.000 hl. wybierają dwóch członków i dwóch zastępców członków Kierownictwa, te których klucz przydziału przekracza 500.000 hl. wybierają trzech członków i trzech zastępców Kierownictwa Związku.

Za klucz przydziałów służyć będzie przyjęty klucz od Oddziałów byłej Centrali Browarów w Wiedniu. (Przeciętna produkcja z lat 1911—1912 i 1912—1913). O ile przydział surowca na daną kampanię nie przekracza 25% zapotrzebowania wedle klucza 1 hl. — 2 kg. jęczmienia — otrzymają przedsiębiorstwa, których browary razem wzięte i będące w ruchu mają klucz przydziałów mniejszy niż 50.000 hl. przydział dwa razy większy o ile ten podwojony przydział nie będzie większy niż przydział wedle klucza 50.000 hl. Związek jest uprawniony, ale nie obowiązany do badania praw poszczególnych firm lub osób do prowadzenia przedsiębiorstwa browarniczego w danym browarze, nie może też w tych kwestjach być pociągany do odpowiedzialności.

Prawo do poboru przypadających do rozdziału materiałów surowych i artykułów zapotrzebowania ma każdy browar, który w kampanii 1912 i 1913 lub w jednej z następnych kampanii pozostał w ruchu t. j. w dniu 7. marca 1919 był uprawniony do wykonywania przemysłu.

Zgłaszanie zapasów kości.

Ministerstwo przemysłu i handlu zarządziło przynus zgłaszania wszelkich zapasów kości, znajdujących się na składzie u handlarzy, zajmujących się ich skupem. Od zgłoszenia wolne są ilości nie przekraczające 10 kg.

Zgłoszenia kierować należy do Wydziału Surowców Wojennych w Warszawie, Bielańska 10.

Skup oraz przewóz kości, jakoteż ich przeróbka dozwolone są wyłącznie osobom, lub przedsiębiorstwom, upoważnionym do tego przez Wydział Surowców wojennych Ministerstwa przemysłu i handlu.

Wzbronioną jest częściowa przeróbka kości n. p. palenie i wygotowywanie kości dla uzyskania łożu itp. Wyjątek stanowią fabryki, przerabiające kości za zezwoleniem Wydziału Surowców Wojennych.

Zabrania się również magazynowania kości w ilościach powyżej 1.000 kg. w promieniu 20 kilometrów od fabryk, przerabiających kości z upoważnienia Wydziału Surowców Wojennych Ministerstwa przemysłu i handlu. W innych miejscowościach kraju wolno magazynować kości w ilościach nie przekraczających 5.000 kg.

Osoby, obowiązane do zgłaszania zapasów kości winny co miesiąc składać Wydziałowi Surowców Wojennych Ministerstwa przemysłu i handlu sprawozdanie z obrotu podlegającego zgłaszaniu towaru, według ustanowionej przez tenże Wydział formy.

Obrót jajami.

Wydział aprowizacyjny Komisji Rządzącej zniósł wszystkie rozporządzenia b. rządu austriackiego t. j. ministerstw oraz władz politycznych pierwszej instancji, o ile dotyczą obrotu jajami wewnątrz kraju i postanowił co następuje:

Obrót jajami w granicach kraju jest wolny, atoli dla przewozu jaj drogą kołową, kolejami, statkami, automobilami i pocztą z którejkolwiek miejscowości do położonych w powiatach: Chrzanów, Oświęcim, Biąta, Żywiec, Wadowice, Kraków-Podgórze, Wieliczka, Bielsko, Frysztat, Cieszyn, oraz do miejscowości położonych na wschód od powiatów Jarosław, Przemyśl, Dobromil, Lisko obowiązujące przymus poświadczeń przewozowych, który dotyczy także przesyłek wojskowych.

Przymus poświadczeń przewozowych obowiązują także przy przesyłkach skierowanych na terytorium dawnego zaboru rosyjskiego i niemieckiego.

Uprawnienie do wystawiania poświadczeń przewozowych przysługuje:

a) władzom politycznym pierwszej instancji przy przesyłkach do 300 (trzystu) sztuk jaj.

b) Wydziałowi aprowizacyjnemu K. Rz. przy przesyłkach ponad 300 (trzysta) sztuk jaj.

Przedsiębiorstwom przewozowym kolejowym i pocztowym nie wolno przyjmować do przewozu jaj bez dołączenia do odnośnego listu przewozowego względnie posyłkowego poświadczenia przewozowego.

Równocześnie zniesiono lokalne ceny maksymalne, natomiast ustanowiono cenę maksymalną dla handlarzy za skrzynię jaj (1440 sztuk) łącznie z opakowaniem zwyczajowem zdatnem do transportu loco stacya załadowania.

Wolny obrót dziegciem i produktami dziegciowymi.

Wydział przemysłu, rękodziel i handlu Komisji Rządzącej przywrócił wolny obrót:

1. surowym dziegciem z węgla kamiennego i wę-

gla brunatnego oraz destylowanym dziegciem z węgla kamiennego;

2. benzolem wszelkiego rodzaju;

3. wszelkimi olejami dziegciowymi z węgla kamiennego i brunatnego;

4. smołą gazową z węgla kamiennego.

Wytwórcy produktów wyżej wymienionych mają zgłaszać najpóźniej do dnia 5. każdego miesiąca w Oddziale chemicznym Wydziału przemysłu, rękodziel i handlu Komisji Rządzącej, swe zapasy materiału oraz surowców i środków pomocniczych według stanu z dnia ostatniego ubiegłego miesiąca, tudzież stan produkcji za ubiegły miesiąc.

Zniesienie rekwizycji i obowiązku oddawania sprzętów i przedmiotów metalowych.

Wydział przemysłu, rękodziel i handlu K. Rz. zarządził zniesienie mocy obowiązującej wszelkich rozporządzeń b. rządu austriackiego, dotyczących rekwizycji wzgl. przymusu oddawania sprzętów i przedmiotów metalowych.

Wprowadzenie wolnego obrotu pewnymi artykułami.

W myśl rozporządzenia Wydziału aprowizacyjnego Komisji Rządzącej wprowadzono na obszarze działalności K. Rz. wolny obrót następującymi artykułami:

surowym tłuszczem z bydła rogatego i owiec, produktami mleczarskimi i tłuszczami świńskimi, dziczyzną, rybami wód słodkich, śledziami, owocami świeżymi, konserwami owocowymi, marchwią, brukwią, karpielami, rzepą, kalarepą, cebulą, ogórkami, konserwowanymi jarzynami, kawą, mieszkankami i surogatami kawy, herbatą, moszczem owocowym, octem owocowym, octem jadalnym, słodem, kielkami słodowymi, makiem, jelitami wołowymi, dzikimi kasztanami i żołądziami, skrobanką ze skór na klej, włóknami torfowemi, gumą, drzewem, żywicą, kosami i sierpami, krochmalem i produktami krochmalowymi, burakami cukrowymi, środkami pastewnymi, produktami pastewnymi, słomą, sianem, burakami pastewnymi, suszonymi obrzynkami z buraków, pestkami z winogron, rzepakiem, olejem rzepakowym, makuchami, nasionami czerwonej koniczyzny, nasionami jarzyn i buraków, nasionami lnu, sitowiem oraz nasionami gorczycy.

Równocześnie zniesiono ceny maksymalne tych artykułów, o ile były ustanowione.

Dla produktów mleczarskich, tłuszczów świńskich i wędlin, tłuszczów surowych z bydła rogatego i owiec, drobiu żywego i bitego, dziczyzny, ryb wód słodkich, owoców świeżych, konserw owocowych, ogórków, kawy, herbaty, moszczu i octu owocowego, octu jadalnego, słodu, kielków słodowych i maku wprowadzono przymus poświad-

czeń przewozowych, o ile towary te mają być przewożone do powiatów: Chrzanów, Oświęcim, Biała, Bielsko, Frysztat, Cieszyn, Myślenice, Nowy Targ, Nowy Sącz, Grybów, Gorlice, Jasło, Krosno, Sarnok, Nisko, Wadowice.

Poświadczeń przewozowych udziela starostwo właściwe dla miejsca wysłania przesyłki.

Wolny obrót skórami spodniemi.

Rozporządzeniem Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu Komisji Rządzącej wprowadzono wolny obrót skórami spodniemi t. j.:

- a) skórami podeszwowemi, kruponowemi, karkami wolnami i byczymi, czólkami,
- b) branzłami (averne),
- c) skórami blankowemi,
- d) skórami mastykowemi,
- e) skórami na pasy maszynowe,
- f) pasami maszynowymi,
- g) klejonami podeszwami.

Równocześnie zniesiono ceny maksymalne powyższych gatunków skór, ustanowione na mocy rozp. min. z 21 czerwca 1918 Dz. p. p. 292.

Do przewozu skór, objętych niniejszym rozporządzeniem, wymagane są poświadczenia przewozowe, wystawiane przez Biuro przemysłów skórniczych.

Wolny obrót ziarnem owsa.

Rozporządzeniem K. Rz. wprowadzono wolny obrót ziarnem owsa.

Dla przesyłek owsa, przewożonych koleją, o ile wychodzą poza granice powiatu, obowiązuje przymus poświadczeń przewozowych, wystawianych przez Wydział aprowizacyjny.

Przy wywozie owsa poza granice obszaru działalności K. Rz. obowiązuje tylko przepis o dołączeniu pozwoleń wywozowych, wystawianych przez Urząd przywozu i wywozu K. Rz.

Wolny obrót drzewem.

Ministerstwo przemysłu i handlu zniósło sekwestr i ograniczenie przewozu wewnętrznego wszelkich gatunków drzewa w stanie surowym i obrabianym.

Zniesienie sekwestru i ograniczeń przewozu wewnętrznego wyrobów papierniczych.

Ministerstwo przemysłu i handlu zniósło sekwestr i ograniczenia przewozu wewnętrznego następujących wyrobów papierniczych: papier drukowy w arkuszach, papier kancelaryjny, listowy i kajetowy, tektury i wyroby z tektury, wyroby z papieru, galanteria papierowa, materiały piśmienne, pa-

pier mundsztukowy w rolkach i arkuszach, papier pakowy, tapety, papiery ozdobne, bibułka kolorowa w arkuszach i wyrobach, papier pergaminowy, papier rysunkowy.

Utrzymane zostają nadal dotychczasowe ograniczenia na:

- papier rotacyjny,
- bibułkę papierosową w bobinach i arkuszach,
- celulozę (blonnik) oraz
- makulaturę i odpadki papierowe.

Obrót gliceryną, wodami glicerynowemi i ługami spodniemi, pozostałymi po wyrobieniu mydła.

W myśl rozporządzenia Wydziału przemysłowego K. Rz. poruczono objęcie zajętych zapasów gliceryny, wód glicerynowych i ługów spodnich Związkowi gospodarczemu dla przemysłu olejów i tłuszczów w Krakowie, które nabywa wszelkie prawa i przejmując wszelkie obowiązki austr. Centrali olejów i tłuszczów.

Zajęcie łoju.

Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu K. Rz. zarządził zajęcie wszelkich ilości łoju, pochodzącego z uboju w rzeźniach.

Na potrzeby konsumpcji zwolniono część łoju jadalnego pierwszej jakości w ilości do 15% ogólnej wagi łoju od sztuki.

Uprawnienie do skupu łoju udzielać będzie Związek gospodarczy przemysłu olejowego i tłuszczowego w Krakowie.

Równocześnie wprowadzono przymus dołączania do przesyłek łoju poświadczeń przewozowych, wystawianych przez wymieniony Związek gospodarczy.

Zgłaszanie zapasów parafiny.

Ministerstwo przemysłu i handlu zarządziło przymus zgłaszania (zapasów parafiny wszelkiej topliwości, w ilościach przewyższających 5 kg.

Zgłoszenia nadsyłać należy do Wydziału materiałów pędnych w Warszawie, ul. Senatorska 42. podając:

- a) imię, nazwisko i adres właściciela, względnie
- b) ilość, topliwość, rodzaj (tafle, łuski), sposób przechowania (skrzynie, beczki, worki itp.)
- c) kopie dokumentów, udawadniające kupno przez obecnego właściciela.

Obrót tłuszczami odpadkowymi.

W myśl zarządzenia Wydziału przemysłu i handlu obowiązuje nadal rozp. min. z 28 grudnia 1917 (Dz. p. p. 518) dotyczące uregulowania obrotu tłuszczami odpadkowymi z tem, że dyspozycje wy-

szczególnionymi w powyższym rozporządzeniu tłuszczami odpadkowymi oraz poświadczenia przewozowe wydaje Związek gospodarczy przemysłu olejowego i tłuszczowego w Krakowie, do którego należy najpóźniej do dnia 5. każdego miesiąca zgłaszać posiadane ilości według stanu z poprzedniego miesiąca.

Ceny półfabrykatów żelaznych.

Dnia 10 kwietnia b. r. uchwalił Wydział górniczo-przemysłowo-handlowy w Cieszynie w obecności reprezentantów hut śląskich i przedstawiciela huty Borek następujące ceny sprzedaży półfabrykatów żelaznych dla Galicji i Śląska, ważne od dnia 10 kwietnia b. r.

surówka biała (stalowa) odlewnicza I i III K 86
półfabrykaty walcowe normalnej jakości handlowej K 143
sztaby, żelazo fasonowe, dźwigary, szyny normalnej jakości handlowej K 175
żelazo taśmowe K 200
za 100 kg. wagon stacya huty, kasa bez skonta.

Ceny surówki i półfabrykatu są stałe. Ceny sztab, fasonów, dźwigarów, szyn i żelaza taśmowego są podstawowemi z zwykłymi dodatkami i odnoszą się do odbiorców hurtownych pierwszej kategorii.

Dla drobniejszych odbiorców podwyższają się ceny o kor. 5 za 100 kg.

Powyższe, na wspólnej konferencji ustalone ceny produktów żelaznych odpowiadają obecnym warunkom produkcyjnym i obecnej niepewności walutowej, z tego powodu pod uwagę wziętej, że wszystkie huty śląskie pobierają surowe materiały z terytorium Czesko-Słowackiego.

Przy ewentualnej zmianie podstaw obecnej kalkulacji, zostaną ceny ponownie unormowane.

Ceny maksymalne sody krystalicznej, amoniakalnej i żrącej.

Wydział przemysłowy K. Rz. uchylił ceny maksymalne sody krystalicznej, amoniakalnej i żrącej unormowane rozporządzeniem z 15 stycznia 1919, a w miejsce tych cen ustanowił na powyższe artykuły następujące ceny maksymalne:

A. Soda amoniakalna 98/100°

Ceny w koronach.

Dla wytwórcy:

Przy dostawie 10.000 kg. albo 5.000 kg. pod jedną pozycją K 100.—

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi, bez opakowania, bez potrącenia, wagon stacya wysyłająca.

Przy dostawie poniżej 5.000 kg. K 100.—

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi, bez opakowania, bez potrącenia z miejsca wytwórczości.

Dla odsprzedawcy: K 125.—

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi, bez opakowania z miejsca wysyłki.

Dla drobnej rozsprzedaży K 1.45

Uwaga: Za 1 kg. łącznie z opakowaniem bez potrącenia z miejsca wysyłki.

B. Soda krystaliczna.

Ceny w koronach.

Dla wytwórcy:

Przy dostawie z fabryki w dowolnych ilościach K 67.10

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrącenia z fabryki.

Dla rozsprzedaży: K 92.10

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrącenia z miejsca dostawy.

W drobnej rozsprzedaży: K 1.13

soda w opakowaniu K 1.23

Uwaga: Za 1 kg. łącznie z opakowaniem bez potrąceń.

C. Soda żrąca (wodorotlenek sodowy).

Ceny w koronach.

Dla dostawcy: 128° 120°

a) za produkt uzyskany drogą chemiczną:

Przy dostawie 10.000 kg. albo 5.000

kg. pod jedną pozycją K 198 194.60

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrąceń, loco fabryka.

Przy dostawie ilości poniżej 5.000 kg. 198 194.60

Uwaga: za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrąceń, loco fabryka.

b) za produkt uzyskany drogą elektrolityczną:

Przy dostawie 10.000 kg. albo 5.000

kg. pod jedną pozycją K 218 —.—

Przy dostawie ilości poniżej 5.000 kg. K 218 —.—

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrąc. wag. fabryka

Dla odsprzedawcy K 221.—

Uwaga: Za 100 kg. czystej wagi bez opakowania, bez potrącen loco stacya dostawy.

W drobnej rozsprzedaży K 2.74

Cennik skór gotowych.

„Monitor polski“ z dnia 22 kwietnia b. r. Nr. 90 ogłasza następujący cennik skór gotowych, opracowany przez Komisję Międzyministerjalną, obowiązujący od 15 lutego 1919 aż do odwołania:

Skóry podeszwiane:

za 1 f. polsk.

1. w całości lub w połówkach Mk 10 50

2. środkki, słupce Mk 15 15

3. odpadki, karki i boki Mk 5.25

4. tafelki karkowe Mk 8.—

Krupony pasowe Mk 20.—

Juchty dębowe:

1. tłuszczone, wszelkiego wykończenia:	
a) grubości do 2 mm .	Mk 13.60
b) grubości od 2—2½ mm.	Mk 13.60
2. Nietłuszczone (blanki)	Mk 15.—
Bukaty i ssaki dębowe (na wierzchy)	Mk 5.60

Informacje.

Ministerstwo kolei żelaznych, Wydział dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spiszu.

Z powodu rozwiązania Komisji Rządzącej przejęło Ministerstwo kolei żelaznych agendy Wydziału kolejowego K. Rz. i utworzyło równocześnie dla spraw Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spiszu Ekspozyturę w Krakowie, jak władzę II. Instancji w zakresie spraw osobistych, prawno-administracyjnych i reklamacyjnych.

We wszystkich innych sprawach prócz powyżej wymienionych należy zgłaszać się wprost do Ministerstwa kolei żelaznych w Warszawie.

Komisyja badania cen w Krakowie.

Z dniem 8 kwietnia b. r. przeniesione zostały biura Komisji badania cen w Krakowie z ulicy Sławkowskiej l. 12. do Pałacu Spiskiego, oficyny III p.

Zniesienie kaucyi za pasy transmisyjne.

Wydz. Surowców Wojennych Ministerstwa przemysłu i handlu podał Izbie do wiadomości, że zniesiono pobieranie kaucyi za pasy transmisyjne.

Wszyscy, którzy złożyli kaucye za pasy w Wydziale Przemysłu i handlu mogą je odebrać za zwrotem wydanych kwitów.

Z kaucyi, pobranych przez okupantów będą zwracane tylko te, które były złożone w papierach procentowych lub listach gwarancyjnych, o ile przeszły w posiadanie Wydziału Surowców Wojennych.

Towarzystwo Żeluga Polska w Krakowie.

Sympatyczne i nadzwyczaj ruchliwe Towarzystwo Żeluga Polska w Krakowie odbyło w dniu 26 kwietnia b. r. w sali Tow. Technicznego pierwsze zwyczajne walne zgromadzenie udziałowców przy współudziale około 100 członków.

Po zagajeniu przez prezesa Rady Nadzorczej profesora Józefa Morozowicza złożył dyrektor referent adwokat dr. Hieronim Jurczyński szczegółowe sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1918 podkreślając ideowo charakter Towarzystwa, które powołało sekcję propagandy, zostającą pod przewodnictwem profesora Władysława Ko-

nopczyńskiego, a w ostatnich paru miesiącach prowadzoną przez prof. dr. Ludomira Sawickiego. Sekcyja ta przy pomocy subwencji z K. U. O. oraz dotacyi przyznanych jej statutowo przez Towarzystwo rozszerzyła działalność wydawniczą, agitacyjną i odczytową, a w roku bieżącym zorganizowała znany ze swej akcyi Komitet odzyskania Gdańska.

W jeszcze większej mierze rozwinęła się sekcyja gospodarczo-zarobkowa, organizując działy: 1) transportowy, 2) węglowy, 3) żwir, 4) drzewny, 5) budowy galarów, 6) wyrobów cementowych, 7) sekcję dla rzeki Dunajca w Tarnowie, przekształconą w bieżącym roku na Spółkę z ograniczoną poręką z kapitałem 200.000 kor., a wreszcie 8) dział reperacyjny warsztatów łodzi motorowych. Obrót kasowy tych działów wynosił w roku 1918 K 2,537.537 hal. 99, zaś kapitał udziałowy doszedłszy z dniem 31. grudnia 1918 do kwoty 475.592 K. osiągnął w kwietniu 724.153 K z 934 członkami nie wliczając w to kapitału zakładowego Spółki tarnowskiej.

Po sprawozdaniu Komisji rewizyjnej i uchwaleniu absolutorium dla Rady Nadzorczej i Dyrekcyi postanowiło Walne zgromadzenie wypłacić za rok 1918 6% dywidendy.

Przy wyborach uzupełniających wybrano do Rady Nadzorczej pp. inż. Karola Czechowicza, kierownika departamentu budowy tut. Starostwa, Tadeusza Fillipiego, dyrektora krakowskiej Filii Banku przemysłowego i Józefa Strzyżowskiego, dyrektora pow. Kasy oszczędności, zaś do Komisji rewizyjnej pp. dyr. Anastazego Kazimierza Roga, Augusta Raczynskiego i Stanisława Czarnowskiego.

Na wniosek dyr. H. Jurczyńskiego uzupełniony przez p. A. K. Roga postanowiło Walne zgromadzenie uwzględniając ogromny rozwój Towarzystwa polecić Radzie Nadzorczej i Dyrekcyi przygotowanie projektu przemiany Towarzystwa na Towarzystwo akcyjne z kapitałem 4 miliony koron i zwołanie w tym celu w ciągu 2 miesięcy nadzwyczajnego walnego zgromadzenia.

Sprzedż prądnic elektrycznych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu Urząd Elektryfikacyjny Oddział w Krakowie ul. Kremerowska 8 posiada na składzie pewną ilość prądnic prądu stałego, 120 woltów napięcia, o sprawności 0, 7, 1, 2, i 3 kw., nadających się do młynów, tartaków itp. zakładów przemysłowych.

Prądnicie dostarczone być mogą jedynie bezpośrednio przemysłowcom z wykluczeniem wszelkiego pośrednictwa.

Zestawienie najniższego i najwyższego kursu papierów wartościowych wedle notowań Giełdy krakowskiej za czas od 5 kwietnia do 5 maja 1919.

	kurs najwyższy	kurs najniższy
Gal. poż. kraj. E. 1893	107.50	103.—
Gal. poż. kraj. Funduszu szkolnego E. 1908	108.—	103.—
4 1/2 % poż. kraj. z r. 1913	115.25	110.—
4 1/2 % poż. kraj. z r. 1914	116.75	111.—
4 % Pożyczka m. Krakowa	105.25	1 0.—
4 % Pożyczka m. Lwowa	100.50	98.—
4 1/2 % obligacye kom. Banku kraj.	112.75	106.—
4 % obligacye komun. Banku kraj.	109.—	101.50
4 3/4 % obligacye kol. Banku kraj.	108.50	102.—
4 1/2 % listy zastawne Banku kraj.	117.50	111.—
4 3/4 % listy zastawne Banku kraj.	113.50	1 8.—
4 % listy zastawne Gal. Towarzystwa Kredyt. ziemsk.	117.—	109.—
4 1/2 % listy zastawne Gal. Towarzystwa Kredyt. ziemsk.	116.—	113.50
4 1/2 % listy zast. Banku Hipoteczn.	113.50	107.—
4 % listy zast. Banku Hipotecznego	109.50	104.—
4 1/2 % listy zastawne Gal. Banku dla handlu i przemysłu	112.—	107.—
4 1/2 % listy zastaw. Gal. ziemskiego Banku kredytowego	110.50	107.—
Akcyje Banku przemysłowego	670.—	635.—
Akcyje Gal. Banku Hipot. w.n. 200 fl.	660.—	535.—
Akcyje Banku Gal. dla handlu i i przemysłu	535.—	—.—
Akcyje Gal. Ziem. Banku kredyt.	480.—	—.—
Akcyje Pol. Tow. Handlowego	345.—	290.—
Akcyje Tow. akcyjnego Chodorów	305.—	—.—
Tow. akc. Górka fabryka cementu	650.—	525.—

W A L U T Y:

Marki polskie	233.—	214.—
Marki niemieckie	235.—	223.—
Marki „ drobne	228.—	218.—
Ruble carskie po 100 Rb.	250.—	237.—
„ „ 500 Rb.	248.—	233.—
„ „ drobne	242.—	230.—
„ „ dumskie	150.—	130.—
Lei rumuńskie	237.50	225.—
Franki francuskie	510.—	435.—
Dolary	32.—	—.—

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

Stolarnia maszynowa „Odbudowa“ Fr. Wawaka i Ski w Krzeszowicach.
 Józef Drucker, skład drzewa, cementu, papy i gipsu w Rzeszowie.
 Izrael Orbach, dostawca szutru i piasku w Rzeszowie.
 Jan Mirkiewicz, przedsiębiorstwo rzeźnicie i masarskie w Przeworsku.
 Roman Wibiral i Spółka, w skrótenu „Roman Wibiral i sp.“ w Krakowie, prowadzenie handlu towarów kolonialnych wraz z restauracją.

L. Baranowski, I. kraj. fabryka lakierów i preparatów chemicznych w Krakowie.

Piekarnia Piotra Płatka w Krakowie.

„Hotel City“ w Krakowie.

Parowa fabryka dachówek i cegieł i młyn parowy w Niepołomicach, Andrzej i Franciszek Wimmer i Mieczysław Kurkiewicz.

Markus Tigner, handel futer i pracownia kuśnierska w Krakowie.

Katolicki skład materiałów budowlanych w Łańcucie z ograniczoną odpowiedzialnością.

Włościańska Spółka handlowa, spółka z ogr. odpowiedzialnością w Gorzycach.

„Lagiewnicka parowa fabryka dachówek i cegieł“ Spółka z ogr. por. w Krakowie.

Polsko-francuski Syndykat naftowo-górnicy, spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Spółka handlowa „Smar“ Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Tarnowie.

Krakowska Spółka wyrobu maszyn „Labor“ Franciszek Guzik i Jan Garnek w Krakowie.

Włodzimierz Jasiński i Sp. przedsiębiorstwo głębokich wierceń, Spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Pierwszy Polski Dom Spedycyjny Komisowy Stanisław Buczkowski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie.

„Peteha“ Polskie Towarzystwo przemysłowo-handlowe, Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Przywóz i wywóz przedsiębiorstwo dla obrotów handlowych, spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

„Prasa narodowa“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie.

Polski syndykat eksporterów piór i pierza Ska z ogr. odpowiedz. w Krakowie.

Krakowska parowa fabryka drożdży zbożowych, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie.

„Karpaty“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dla sprzedaży produktów olejów mineralnych w Krakowie.

Nowa Drukarnia dziennikowa w Krakowie. Spółka z ogr. poręką.

Dom handlowo komisowy „Res“ spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Józef Radwański, fabrykacya pieców kaflowych, wyrobów ceramicznych, spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Przedsiębiorstwo wiertniczo-studniarskie Albiński, spółka z ogr. odpowiedzialnością.

„Eshape“ spółka handlowo-przemysłowa i biuro inżynierskie, spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Spółka wydawnicza „Spójnia“ spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Polskie Towarzystwo handlowe T. A. w Krakowie.

Stowarzyszenie stolarzy „Jedność“, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie.

Spółka spożywcza „Robotnik“ polskiego związku robotniczego w Nowym Sączu, stow. zar. z ograniczoną odpow.

Związek żywnościowy urzędników i nauczycieli „Aprovizacya“ w Starym Sączu, stow. zar. z ogr. por.

Chrześcijański związek ekonomiczny mieszczan w Łańcucie, stow. zar. z ogr. por.

Spółka spożywcza funkcyjaryuszów państwowych, stow. zar. z ogr. por. w Głogowie.

Związek Konsumentów w Tyczynie, stow. zar. z ogr. por.

Obywatelska Spółka spożywcza w Rzeszowie, stow. zar. z ogr. odpow.

Ludowe Stowarzyszenie spożywcze w Kozach, stow. zar. z ogr. por.

Ludowe Stowarzyszenie spożywcze w Straconce, stow. zar. z ogr. por.

Ludowe stowarzyszenie spożywcze w Pisarzowicach, stow. zar. z ogr. por.

Pierwsza Spółka spożywcza w Głogowie, stow. zar. z ogr. odpow.

Ludowe stowarzyszenie spożywcze w Kaniowie, stow. zar. z ogr. odpow.

Ludowe stowarzyszenie spożywcze w Kałwarii, stow. zar. z ogr. por.

Ludowe stowarzyszenie spożywcze w Komorowicach, stow. zar. z ogr. por.

Konsum robotniczy „Oszczędność“ stow. zar. z ogr. por. w Zakopanem.

Ludowe stowarzyszenie spożywcze w Międzybrodziu żywieckim, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Ochojnie, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze Grabówki p. Wieliczka, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze, w Czernichowie, stow. zar. z ogr. por.

Spółka rolniczo-handlowa „Radło“ stow. zar. z ogr. por. w Chrzanowie.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze Ochmanów pow. Wieliczka, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze stow. zar. z ogr. por. w Kurdwanowie.

Chłopska Spółka wydawnicza, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie.

Stowarzyszenie spożywcze Urzędników miejskich, stow. zar. z ogr. odp. w Krakowie.

Spółka mleczarska w Branicach, stow. zar. z ogr. por.

Spółka mleczarska w Trąbkach, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze Wieliczka miasto, stow. zar. z ogr. por.

Spółka hodowców drobiu w Zabawie, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Łyczance, p. Świątniki górne, stow. zar. z ogr. por.

Spółdzielczy zakład dla krawiectwa damskiego stow. zar. z ogr. por. w Krakowie.

Spółdzielcza spółka czapnicza w Krakowie stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Sygńczowie p. Wieliczka, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Brzegach p. Wieliczka, stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Bugaju, stow. zar. z ogr. por.

Składnica towarowa związków katolickich właścicieli realności Półwsia i Zwierzynca w Krakowie, stow. zar. z ogr. por.

Spółka hodowców drobiu w Nowym Targu, stow. zar. z ogr. por.

Towarzystwo spożywcze rękodzielników i przemysłowców, stow. zar. z ogr. por. w Kolbuszowej

Spółdzielcza spółka złotniczo-zegarmistrzowska w Krakowie, stow. zar. z ogr. por.

Związek stowarzyszeń spożywczych Pracowników polskich kolei państwowych w Krakowie, stow. zar. z ogr. odp. w Krakowie.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Sobonowicach p. Wieliczka, stow. zar. z ogr. odp.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Rżące p. Wieliczka, stow. zar. z ogr. por.

Składnica towarowa chrześcijańskich obywateli narodowości polskiej Dzielnica XVII i XVIII „Krowdrza“ w Krakowie, stow. zar. z ogr. odp.

Spółka gospodarcza Urzędników i funkcyjaryuszy urzędu wymiaru należitości, tow. zar. z ogr. odp. w Krakowie.

Wykreślono firmy:

A. Frass przedtem I. Kosz w Krakowie.

Lipmann Immerglück i Synowie, dom komisowy dla sprzedaży bydła w Podgórzu.

Dr. Władysław hr. Michałowski, parowa fabryka cogły w Dobrzechowie.

„Solo“ fabryka wstążek reklamowych w Krakowie.

Spółka rolnicza w Okulicach.

Garnisons-Grossmenagewirtschaft des k. k. Militärkommandos in Krakau, G. m. b. H.

BIURO KOLEJOWE

IZBY HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ

W KRAKOWIE

Z ODDZIAŁEM DLA REKLAMACYI
DLA NALEŻYTOŚCI FRACHTOWYCH

udziela kupieckim i przemysłowym interesantom okręgu ustnie, telefonicznie lub pisemnie informacji i porady we wszystkich sprawach, związanych z ruchem kolejowym, z wyjątkiem spraw natury technicznej.

W szczególności podaje biuro kolejowe stawki frachtowe na przewóz towarów na podstawie obowiązujących taryf oraz udziela wyjaśnień we wszystkich kwestiach przewozowych.

Reklamacye, wynikające z przewozu towarów uskutecznia Biuro kolejowe Izby albo za ryczałtorem, z góry umówionem rocznem wynagrodzeniem albo pobiera:

20% od kwot uzyskanych gotówką z tytułu zwrotu nadpłaconych należności kolejowych oraz z tytułu odszkodowania za spóźnienie czasu dostawy,

10% od uzyskanych gotówką kwot z tytułu wynagrodzenia za straty na wadze, za uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek,

5% od owych kwot, o które się Zarząd kolejowy z tytułu dopłaty do przewoźnego od stron upomina, a które na interwencyę Biura kolejowego zostały opuszczone.